

Økonomisk-politisk kalender

Den økonomisk-politiske kalender for perioden primo 2011 og frem indeholder en summarisk oversigt over vigtige økonomisk-politiske indgreb og begivenheder. Anmærkningerne anført i parentes fx (L 213) henviser til Folketingets nummerering af lovforslaget.

2011

1. jan. Estland er det 17. euroland
Estland tilslutter sig euroen som betalingsmiddel.

1. jan. Rekordlav rente på flekslån
Den et-årige rente sænkes fra ca. 1,8 pct. i 2010 til 1,6 pct. i 2011 på et typisk rentetilpasningslån. Omkring 300.000 boligejere, som har finansieret deres bolig helt eller delvist med rentetilpasningslån, får hermed en rekordlav ydelse i 2011.

14. jan. Lars Barfod ny konservativ leder
Justitsminister Lars Barfod er valgt som ny politisk leder for Det Konservative Folkeparti. Valget af Lars Barfod kommer i forlængelse af, at Lene Espersen trak sig som partiformand og politisk leder for de konservative. Lene Espersen fortsætter som udenrigsminister.

25. jan. Regeringens udspil til tilbagetrækningsreform
Regeringen præsenterer sit forslag til en tilbagetrækningsreform, som bl.a. indebærer, at efterløn ikke skal være en mulighed for folk under 45 år, og at folkepensionsalderen gradvist hæves fra 65 til 67 år. Som noget nyt foreslås også indført *seniorfortidspension*, som skal være hurtig vej til førtidspension for nedslidte, som har mindre end fem år tilbage til folkepensionsalderen.

6. feb. Amagerbanken krakker
Amagerbanken opfylder ikke længere kapitalkravene til at drive bank, og banken overdrages derfor til Finansiell Stabilitet A/S. Amagerbanken vil blive afviklet efter den såkaldte Bankpakke 3.

11. feb. Mubarak må gå af som præsident for Egypten
Efter 30 år på posten trækker Hosni Mubarak sig som præsident for Egypten efter 17 dages voldsomt pres fra befolkningen. Flere andre lande i Mellemøsten og Nordafrika er også præget af uroligheder, hvor demonstranter lægger et stigende pres på deres respektive ledere for forandring.

12. feb. Statsansatte får ny overenskomst
Staten har indgået en ny toårig overenskomst med ca. 185.000 statsansatte. Der bliver ingen lønstigninger i 2011, men derimod en stigning i lønnen på 1,7 pct. i 2012. Det blev resultatet af overenskomstforhandlingerne, og forslaget vil blive sendt til afstemning hos lønmodtagerne.

19. feb. Kommunalt ansatte får ny overenskomst
Kommunernes Landsforening (KL) har indgået en ny toårig overenskomst med ca. 520.000 kommunalt ansatte. Forliget indebærer, at der ikke kommer lønstigninger i 2011, men derimod en stigning i lønnen på 2,65 pct. i 2012. Det blev

resultatet af overenskomstforhandlingerne, og forslaget vil blive sendt til afstemning hos lønmodtagerne.

8. marts Birthe Rønn Hornbech ophører som minister
Minister for flygtninge, indvandrere og integration og kirkeminister Birthe Rønn Hornbech ophører som minister. Meddelelsen kommer fra statsministeren, efter han har modtaget en redegørelse, der viser, at 36 statsløse personer fejlagtigt har fået afslag på at få dansk indfødsret, og at Folketinget burde have været orienteret om sagen på et væsentligt tidligere tidspunkt, end det skete.

8. marts Ændringer i regeringen

- Minister for flygtninge, indvandrere og integration og kirkeminister Birthe Rønn Hornbech ophører som minister, og undervisningsminister Tina Nedergaard udtræder af regeringen
- Minister for udviklingsbistand Søren Pind udnævnes til minister for flygtninge, indvandrere og integration og fortsætter derudover i sin hidtidige stilling som minister for udviklingsbistand.
- Kulturminister Per Stig Møller udnævnes til kirkeminister, og fortsætter derudover i sin hid tidige stilling som kulturminister.
- Skatteminister Troels Lund Poulsen udnævnes til undervisningsminister.
- Medlem af Folketinget Peter Christensen udnævnes til skatteminister.

11. mar. Jordskælv og tsunami i Japan

Et kraftigt jordskælv på 9,0 på Richter skalaen rammer Japan. Jordskælvet udløser en 14 meter høj tsunami som medfører omfattende materielle skader, bl.a. bliver atomkraftværket Fukushima kraftigt beskadiget. 19.294 personer mister livet i forbindelse med katastrofen, heraf er 3.450 meldt savnet.

19. mar. Danmark deltager i FN-operation i Libyen

Et enigt Folketing bakker op om et dansk militært bidrag til den internationale militære indsats i Libyen, som FN's sikkerhedsråd vedtog 17. marts 2011 (resolution 1973). Den danske styrke er med til at håndhæve flyveforbuddet over Libyen, som en del af den internationale operation.

24. mar. Danmark med i konkurrenceevnepagten

Danmark tilslutter sig EU's konkurrenceevnepagt (euro-plus-pagten). Pagtens overordnede mål er at styrke konkurrenceevnen, forbedre beskæftigelsen, styrke den finanspolitiske holdbarhed og understøtte landenes finansielle stabilitet.

8. april Renteforhøjelse til 1,30 pct.

Nationalbankens udlånsrente forhøjes med 0,25 procentpoint (25 basispoint) til 1,30 pct. Forhøjelsen skyldes, at ECB har hævet renten 0,25 pct. af hensyn til inflationsudviklingen i euro-området, efter at ECB's udlånsrente har været uændret i næsten 2 år på et meget lavt niveau.

27. april Nokia lukker udviklingsafdeling i Danmark

Nokia lukker deres udviklingsafdeling i Danmark, og 950 medarbejdere skal ud og finde et nyt job.

1. maj Osama Bin Laden er død

Al-Qaeda-lederen og terroristen Osama bin Laden dræbes i en amerikansk operation. Osama Bin Laden tog i sin tid ansvaret for angrebet på USA 11. september 2001, hvor cirka 3.000 mennesker blev dræbt i en række koordinerede aktioner, som blandt andet ramte World Trade Center og Pentagon.

27. maj Reformpakke 2020

Regeringen indgår aftaler om den såkaldte "Reformpakke 2020", der omfatter en række aftaler som skal sikre balance mellem offentlige indtægter og udgifter og indeholder bl.a. følgende punkter:

Tilbageføringsreform

- Velfærdsaftalen fremrykkes med 5 år.
- Efterlønsperioden forkortes til tre år.
- Efterlønsatsen forhøjes og modregningen i efterlønnen for pensionsformue skærpes.
- Der indføres seniorførtidspension.
- Folkepensionsalderen sættes gradvist op med et halvt år om året fra 2019 til 2022

Fradrag for hjælp og istandsættelse i hjemmet

- Fra den 1. juni 2011 til og med 2013 gives der mulighed for at få et ligningsmæssigt fradrag for lønudgifter op til 15.000 kr. pr. person årligt i forbindelse med hjælp og istandsættelse i hjemmet.

Hurtigere igennem uddannelse

- Indførelse af Start-SU og studiestartslån. Fribeløbet forhøjes, SU begrænses til normeret tid og der indføres en konstant bonus til de studerende, der starter tidligt og kommer hurtigere igennem deres uddannelse.

Målretning af fleksjobordningen

- Fleksjob bliver midlertidige og baseret på en ny tilskudsmodel. Tilskuddet bliver reguleret med størrelsen af lønnen, så de største tilskud i modsætning til i dag bliver givet til personer med den laveste løn.

Indførelse af optjeningsprincipper

- Der stilles på en række områder krav om en vis opholdstid i Danmark, før der kan modtages velfærdsydelse på samme niveau som personer, der har betalt skat i landet i mange år.

Nemmere og hurtigere udbetaling af den 5. ferieuge

- Lønmodtagere kan fremover vælge at få udbetalt den 5. ferieuge inden begyndelsen af ferieåret.

Vækstpakke

- Ordningen med eksportkautationer gøres permanent inden for en ramme på 2 mia. kr. Endvidere forlænges eksportlånordningen med en ramme på 20 mia. kr. Herudover indføres bl.a. et tre-årigt regelstop for national lovgivning for små og nystartede virksomheder.
- Nedsat selskabsskat: Der nedsættes et udvalg med deltagelse af relevante eksperter samt repræsentation fra erhvervslivet, som skal udarbejde forslag til finansiering inden for erhvervsområdet af en reduktion af selskabsskatten fra 25 til 20 pct. over en årrække.

Tryghedspakken

- Bande-taskforcen gøres permanent, der oprettes en ny, tværgående indbrudsenhed, mv.

Permanent toldkontrol (styrket grænsekontrol)

- Flere toldere og investeringer i nye kontrolanlæg, nyt it-udstyr, der kan scanne personer og køretøjer og en styrket politimæssig indsats med henblik på at understøtte den styrkede toldkontrol.

Sundhed

- Med aftalen løftes bl.a. sundhedsområdet årligt med 1½ - 2 mia. kr. i perioden 2014 - 2020. Kræftområdet vil fortsat have prioritet. Indsatsen i psykiatrien samt rehabiliterings- og genoptræningsindsatsen styrkes.

Skærpede udvisningsregler mv.

- Udlændinge, der står til udvisning, skal kun have mulighed for at blive i Danmark, hvis Danmarks internationale forpligtelser med sikkerhed kræver det. Indsatsen over for flygtninge i nærområderne i det nordlige og vestlige Afrika styrkes med 25 mio. kr.

Effektiviseringer i forsvaret

- Omprioritering af 2 mia. kr. årligt fra og med 2015 fra forsvaret gennem effektiviseringer og bedre ressourceudnyttelse.

2. juni Aftale om regionernes økonomi for 2012

Regeringen har indgået en aftale med Danske Regioner om regionernes økonomi for 2012, som tilføjer sundhedsområdet 5 mia. kr. i perioden 2011-2013. Aftalen giver et realløft på 1,5 milliarder kroner til sundhedsområdet i 2012.

4. juni Aftale om kommunernes økonomi for 2012

Regeringen og KL har indgået aftale om kommunernes økonomi for 2012. Aftalen indebærer, at kommunerne kan fastholde et uændret udgiftsniveau til den borgernære service i forhold til aftalen for 2011. Aftalen indeholder en række initiativer, som skal understøtte kommunernes indsats for en bedre ressourceudnyttelse.

8. juli Renteforhøjelse til 1,55 pct.

Nationalbankens udlånsrente forhøjes med 0,25 procentpoint (25 basispoint) fra 1,30 pct. til 1,55 pct.

21. juli Ny redningspakke til Grækenland

Eurolandenes stats- og regeringschefer er på et topmøde i Bruxelles blevet enige om en aftale, der skal redde Grækenland fra økonomisk kollaps. Den nye hjælpepakke bliver på 109 milliarder euro - svarende til 812 milliarder kroner. Pengene skal komme fra både eurolandenes krisefond, Den Internationale Valutafond (IMF) og frivillige bidrag fra banker på forventeligt 37 milliarder euro.

De nye lån vil samtidig blive ydet med en lavere rente - på nuværende tidspunkt omkring 3,5 procent. Løbetiden på de eksisterende lån til Grækenland vil også blive forlænget. Disse lånebetingelser vil også gælde for de to andre eurolande, Irland og Portugal, som er under et EU/IMF-låneprogram.

22. juli Terrorangreb i Norge

Kl. 15.26 eksploderer en bombe i Oslos centrum, som raser flere bygninger i det norske regeringskvarter. Få timer efter skyder en mand klædt som politimand vildt omkring sig på øen Utøya, hvor unge fra Arbeiderpartiets ungdomsorganisation er samlet. Det officielle tabstal fra terroraktionerne lyder på 70 dræbte på Utøya og 7 dræbte i regeringskvarteret. Højreekstemisten Anders Behring Breivik har erkendt både massakren på Utøya og bomben i Oslo.

1. aug. USA forøger gældsloft

Der indgås aftale i USA om en forøgelse af USA's gældsloft. Dermed undgår USA i sidste øjeblik at gå i betalingsstandsning. Aftalen indebærer bl.a., at det amerikanske statsbudget skal beskæres med omkring 2.400 mia. dollars over de næste ti år.

8. aug. Aktier på historisk nedtur

Det danske C20-indeks ender i minus for 11. gang i træk og med et samlet fald på godt 15 pct. Det er første gang, det sker, i indeksets historie, som går tilbage til 1989. Vedvarende gældsuro i både Europa og USA samt nedvurderingen af USA's kreditværdighed fra AAA til AA+ rammer C20-indekset og hele verdens aktiemarkeder hårdt.

24. aug. Forslag til Finanslov 2012 fremlægges

Af finanslovsforslaget for 2012 fremgår, at der er budgetteret med indtægter på 615 mia. kr. og udgifter på 695 mia. kr. Det budgetterede underskud på statens drifts-, anlægs- og udlånsbudget – også kaldet DAU-saldoen - udgør således 80 mia. kr. (L 213)

25. aug. Bankpakke 4

Regeringen er blevet enige med forligskredsen omkring de øvrige bankpakker (alle partier undtagen Enhedslisten) om en bankpakke 4, der skal spænde endnu et sikkerhedsnet ud under danske banker.

Hovedelementer i Bankpakke 4:

- Styrke medgiftsordningen, så det bliver mere attraktivt at overtage nødlidende institutter. Bankerne skal betales for at optage hele eller dele af nødlidende banker.
- Reducere barriererne for fusioner mellem pengeinstitutter ved at forlænge statsgaranterede lån i op til tre år.
- Bankernes betaling til indskydergarantifonden skal fremover baseres på en forsikringslignende finansiering med årlige præmier.
- Et udvalg skal opstille kriterier for udvælgelse af nøglebanker (systemisk vigtige finansielle institutter – SIFF'er), Udvalget skal også tage stilling til, hvilke krav der skal stilles til SIFF'er, samt hvilke instrumenter, der skal tages i anvendelse, hvis disse banker kommer i vanskeligheder.

Økonomi- og erhvervsministeren har også indgået en aftale med Finansrådet om en række konsolideringsinitiativer.

26. aug. Der udskrives valg til Folketinget

Statsminister Lars Løkke Rasmussen (V) udskrives Folketingsvalg til afholdelse den 15. september 2011.

15. sep. Folketingsvalg 2011

Valgdeltagelsen ved folketingsvalget er 87,7 pct. Valget resulterer i følgende mandatfordeling:

Parti	Mandater	Ændring
Socialdemokratiet	44	-1
Radikale Venstre	17	+8
Konservative Folkeparti	8	-10
SF - Socialistisk Folkeparti	16	-7
Liberal Alliance	9	+4
Kristendemokraterne	0	0
Dansk Folkeparti	22	-3
Venstre	47	+1
Enhedslisten	12	+8
I alt	175	

Ved den efterfølgende dronningerunde peger et flertal på Socialdemokraternes formand Helle Thorning-Schmidt som forhandlingsleder.

29. sep. Tysk flertal for styrkelse af EU-redningsfond

Den tyske Forbundsrag stemmer ja til at styrke Den Europæiske Stabiliseringsfond (EFSF), der bruges til at understøtte gældsplagede lande og helt aktuelt skal være med til at redde Grækenland fra statsbankerot. Med den beslutning vil Tyskland bidrage med garantier for 211 mia. euro. På topmødet for eurolandene den 21. juli blev der opnået enighed om at hæve det samlede niveau for garantiforpligtigelser under EFSF fra 440 til 780 mia. euro. Alle euro-lande skal ratificere EFSF.

3. okt. Regeringen Helle Thorning-Schmidt

Den nye statsminister, socialdemokraternes formand Helle Thorning-Schmidt, præsenterer sin regering med 23 ministre på Amalienborg. Helle Thorning-Schmidt bliver Danmarks første kvindelige statsminister. Den nye regering er sammensat af Socialdemokratiet, Radikale Venstre og SF.

Socialdemokratiets ministre

Statsminister: Helle Thorning-Schmidt.

Finansminister: Bjarne Corydon.

Justitsminister: Morten Bødskov.

Forsvarsminister: Nick Hækkerup.

Social- og integrationsminister: Karen Hækkerup.

Beskæftigelsesminister: Mette Frederiksen.

Europaminister: Nicolai Wammen.

Transportminister: Henrik Dam Kristensen.

Børne- og undervisningsminister: Christine Antorini.

Minister for by-, bolig- og landdistrikter: Carsten Hansen.

Minister for fødevarer, landbrug og fiskeri: Mette Gjerskov.

Radikale Venstres ministre

Økonomi- og indenrigsminister: Margrethe Vestager.

Minister for forskning, innovation og videregående uddannelser: Morten Østergaard.

Kulturminister: Uffe Elbæk.

Klima-, energi- og bygningsminister: Martin Lidegaard.

Minister for ligestilling og kirke og minister for nordisk samarbejde: Manu Sareen.

Minister for udviklingsbistand: Christian Friis Bach.

SF's ministre

Udenrigsminister: Villy Søvndal.

Erhvervs- og vækstminister: Ole Sohn.

Minister for sundhed og forebyggelse: Astrid Krag.

Handels- og investeringsminister: Pia Olsen Dyhr.

Skatteminister: Thor Möger Pedersen.

Miljøminister: Ida Auken.

3. okt. Regeringsgrundlaget

Et Danmark, der står sammen hedder det nye regeringsgrundlag, som indeholder S-R-SF regeringens målsætninger for den kommende valgperiode.

20. okt. Eksdiktator Muammar Gaddafi er død

Den tidligere libyske leder Muammar Gaddafi omkommer i forbindelse med, at soldater fra Libyens overgangsstyre tager ham til fange. Forinden har Nato-fly angrebet en konvoj med Gaddafi, der forsøgte at flygte fra sin fødeby Sirte.

27. okt. Halvering af Grækenlands gæld til udlandet
Euro-landene indgår en aftale om halvering af Grækenlands gæld til udlandet. Redningspakken indeholder bl.a.: Aftale med bankerne om nedskrivning af deres beholdning af græske statsgældsbeviser med 50 pct., forøgelse af redningsfonden EFSF samt skærpede krav til store europæiske banker.

4. nov. Rentenedsættelse til 1,20 pct.
Nationalbankens udlånsrente nedsættes med 0,35 procentpoint (35 basispoint) fra 1,55 pct. til 1,20 pct. Rentenedsættelsen har bl.a. baggrund i, at Den Europæiske Centralbank, ECB, har nedsat renten ved sine primære markedsoperationer med 0,25 procentpoint til 1,25 procent.

20. nov. Finanslov 2012
Der er indgået aftale om finansloven for 2012 mellem regeringen og Enhedslisten. I finanslovsaftalerne for 2012 indgår nye initiativer for 9,5 mia. kr. Finansloven skal endeligt vedtages i Folketinget til januar. (L 213)

2. dec. Kommission skal undersøge skattesag
Skatteminister Thor Möger Pedersen (SF) nedsætter en kommission, der skal undersøge behandlingen af statsminister Helle Thorning-Schmidts skattesag. Den uvildige undersøgelseskommission skal bl.a. undersøge om der har været en lækage fra Skatteministeriet, hvorfra fortrolige dokumenter angiveligt er blevet lækket til pressen.

9. dec. Rentenedsættelse til 0,80 pct.
Nationalbankens udlånsrente nedsættes med 0,40 procentpoint (40 basispoint) fra 1,20 pct. til 0,80 pct. Det er det laveste danske renteniveau nogensinde.

9. dec. Eurolande styrker finanspolitisk samarbejde
De 17 eurolande bliver på EU-topmødet enige om en ny ramme for den økonomiske koordinering og den finanspolitiske disciplin i euroområdet. Aftalen skal medvirke til at sikre holdbarheden af medlemslandenes offentlige finanser, så en gentagelse af den nuværende gældskrise kan undgås i fremtiden.

Aftalen indeholder bl.a. et overordnet krav om, at eurolandene skal have balance på den strukturelle offentlige saldo. Der indføres desuden mere automatiske sanktioner ved overskridelser af grænserne for budgetunderskud. Alle øvrige EU-lande, undtagen Storbritannien, har tilkendegivet, at såfremt deres nationale parlamenter støtter op om det, så ønsker de også at deltage i aftalen. Lande uden for euroen deltager dog på mere uforpligtende vis.

16. dec. Rentenedsættelse til 0,70 pct.
Nationalbankens udlånsrente nedsættes med 0,10 procentpoint (10 basispoint) fra 0,80 pct. til 0,70 pct. Dermed sætter det danske renteniveau igen en ny bundrekord.

21. dec. Ny treårig efterløn
Alle partier i Folketinget undtagen Enhedslisten vedtager en ny treårig efterlønsordning.
Hovedelementerne i den ny efterløn er:

- Efterlønsalderen bliver gradvist forhøjet fra 60 til 64 år.
- Efterlønsperioden bliver gradvist forkortet fra fem til tre år.
- Fradrag i efterlønnen for pensionsopsparinger bliver skærpet, så det ikke længere bliver så fordelagtigt for personer med høj pensionsopsparing at gå på efterløn.

Den treårige efterløn er fuldt implementeret i 2023, hvor man kan gå på efterløn som 64-årig og modtage efterløn i tre år. Da efterlønsreglerne er ændret væsentligt, får alle under 60 år, der har betalt til efterlønsordningen, mulighed for at få deres efterlønsbidrag tilbage kontant og skattefrit. (L 1365)

21. dec. Seniorførtidspension og folkepensionsalder
Der indføres en seniorførtidspension, således at personer, der er nedslidte og har været mange år på arbejdsmarkedet, kan sikres en enkel og hurtig adgang til førtidspension, når de har mindre end fem år til folkepensionsalderen. Folkepensionsalderen forhøjes med et halvt år ad gangen i årene 2019-22 fra 65 til 67 år. (L22)